

Pilot 'taalvarianten van het Nederlands buiten Europa' voor middelbare scholen in Nederland, Vlaanderen, Suriname en de Caraïben

De onderwijspilot

In 2019 is door een internationaal ontwikkelteam een digitale lesbrief ontwikkeld voor docenten en scholieren van middelbare scholen in landen waar het Nederlands een officiële taal is. Als onderdeel van de algemene culturele bagage van Nederlandse, Vlaamse, Caribische en Surinaamse middelbare scholieren vinden wij het belangrijk om de leerlingen op een bescheiden en realistische manier wat mee te geven over het ontstaan en het bestaan van varianten van het Nederlands buiten Europa zoals **het verwante Afrikaans, het Surinaams-Nederlands en het Nederlands in het Caribisch gebied**. De lesbrief schenkt ook aandacht aan de maatschappelijke context van de taal van deze landen. De digitale lesbrief beslaat in totaal 5 lessen.

In deze nieuwsbrief:

- De resultaten van de pilot 2019 (evaluatie docenten en leerlingen)
- De aangepaste digitale nieuwsbrief in 2020
- De volgende stap: lerarenopleiding docent Nederlands

De resultaten van de pilot 2019 (evaluatie docenten en leerlingen)

Uiteindelijk hebben ruim 400 leerlingen en docenten in Nederland, Vlaanderen en het Caribisch gebied meegedaan aan de proef met de digitale lesbrief. De terugkoppeling die we kregen uit de ingevulde evaluaties was met een gemiddelde waardering van respectievelijk een **7,6** door leerlingen en een **7,5** door docenten wat ons betreft zeer positief. Het geeft aan dat de digitale lesbrief in een behoefte voorziet. Een docent waardeerde de lesbrief zelfs met het cijfer 10. De lengte van de lesbrief werd doorgaans als goed gezien. Meerdere Vlaamse leerlingen gaven daarbij echter aan het deel over Nederlands in Suriname en het Caribisch gebied iets te lang te vinden. Het lijkt of de gevoelsmatige afstand tot deze gebieden vanuit Nederlands perspectief kleiner is. Een belangrijke suggestie voor verbetering betrof de wens tot toevoeging van een deel Surinaamse, Caribische en (Zuid-)Afrikaanse literatuur. Door leerlingen werd de verlevendiging van de lesbrief met o.a. muziekfragmenten, beeldmateriaal, een quiz en praktische oefeningen als positief gezien; wel werd door een docent geopperd om extra materiaal toe te voegen dat de zelfwerkzaamheid van leerlingen bij het gebruik van de lesbrief verder vergroot. Meerdere leerlingen gaven aan de oefeningen met etymologie en woordenschat (Afrikaans) stimulerend te vinden. Sommige leerlingen, vooral in wat lagere klassen, vonden het aandeel geschiedenis in de lesbrief te uitgebreid. Een klas had als onderdeel van de lesbrief zelfs een skype-afspraak met een klas uit Zuid-Afrika geregeld.

De aangepaste digitale nieuwsbrief

De resultaten van de evaluaties zijn gebruikt om het aantal opties in de lesbrief te vergroten (literatuur) en de inhoud op punten aan te passen. Deze aanpassingen zijn inmiddels doorgevoerd en we kunnen dan ook met trots melden dat de vernieuwde gratis lesbrief inmiddels weer vanaf onze website is te downloaden: www.vectislingua.org

Een aantal nieuwe scholen heeft aangegeven de nieuwe lesbrief te willen gebruiken en een deel van de scholen die aan de pilot in 2019 meededen zal ook in 2020 de lesbrief weer gaan gebruiken. Uiteraard blijven wij openstaan voor toekomstige terugkoppeling of suggesties op onze lesbrief.

In 2020 gaan we ons verder inspannen om het product nog breder onder de aandacht van andere docenten en scholen te brengen. Ook zal geprobeerd worden om het gebruik van de digitale lesbrief te stimuleren in de grensgebieden van Nederland en Vlaanderen (Duitsland, Wallonië en Frans-Vlaanderen). Daar leren of bestuderen duizenden leerlingen en studenten Nederlands als vreemde taal. Ook Nederlandse scholen en universiteiten in het buitenland zullen worden benaderd.

De volgende stap: lerarenopleiding voor docent Nederlands

Naast het bereiken van nieuwe scholen zullen we in 2020 het contact zoeken met opleidingen voor docenten Nederlands; ook vanuit die hoek is er namelijk belangstelling voor de digitale lesbrief en leeft de behoefte om meer met het Afrikaans en het Nederlands buiten Europa in contact te komen. Contacten hiervoor met de opleidingen tot docent Nederlands verbonden aan de Universiteit Gent en de Hogeschool Arnhem-Nijmegen zijn inmiddels gelegd om mogelijk gezamenlijk een didactische component bij de digitale lesbrief te ontwikkelen.

Tot slot

Wij houden u allen op de hoogte van vorderingen en nieuwe ontwikkelingen.

Voor suggesties en andere reacties: info@vectislingua.org

Het evaluatierapport is ook op de website te bekijken.

Met vriendelijke groet
Marc le Clercq en Joris Cornelissen
VECTIS

www.vectislingua.org